

Број: 27.1-020-87/22

Дана, 27. маја 2022. године

На основу члана 22. став 3. и члана 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, на 45. ванредној сједници одржаној дана 27. маја 2022. године, након разматрања Приједлога ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину – по хитном поступку, даје сљедеће

МИШЉЕЊЕ

на Приједлог Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину - по хитном поступку

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској, чланом 19. став 2. тачка 1) („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18) прописано је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење и анализе Народној скупштини на нацрт и приједлог буџета и ребаланса буџета и економске политике, односно програма економских реформи. Чланом 10. став 1. и став 2. истог Закона, прописано је да приликом достављања на усвајање буџета, односно Ребаланса буџета Републике Српске, одговорно лице има обавезу да под пуном материјалном и кривичном одговорношћу достави потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности, у супротном надлежни орган не може разматрати буџет, односно Ребаланс буџета Републике Српске. Будући да су одговорна лица свих корисника буџета Републике Српске доставила потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности Народна скупштина Републике Српске може разматрати Приједлог Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину.

Имајући у виду промјену структуре и висине буџетских средстава и издатака, као и промјене приоритета који се финансирају из буџетских средстава покренута је процедура израде Ребаланса Буџета Републике Српске за 2022. годину. С тим у вези, Фискални савјет Републике Српске је на сједници одржаној 27. маја 2022. године анализирао Приједлог Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину (у даљем тексту: Ребаланс буџета).

Наведени разлози за доношење Ребаланса буџета огледају се у стварању предуслова за спровођење мјера Владе Републике Српске за ублажавање негативних ефеката инфлације, као и омогућавање реализације капиталних инвестиција и измирење обавеза у складу са важећим законским прописима и динамиком њиховог доспјећа, а које се односе на повећање пензија и социјалних давања за 10%, те повећања бруто плата запослених у јавном сектору за 10% од мјесеца маја 2022. године.

Укупни буџетски приходи и примици за нефинансијску имовину у 2022. години планирани Ребалансом буџета за 2022. годину износе 3.660,4 милиона КМ, што представља увећање од 356,5 милиона КМ, односно 10,8% у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2022. годину.

Анализом Ребаланса буџета може се констатовати да је дошло до повећања свих врста прихода: пореских 11% и непореских 9%.

Увидом у у претходно наведени документ предвиђено је повећање пореских прихода за 330,7 милиона КМ или 10,9% у односу на Буџет 2022. године. Дакле, укупан износ пореских прихода предвиђен Ребалансом буџета за 2022. годину износи 3.352,6 милиона КМ.

Приједлогом Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину планиран је износ од 1.673,8 милиона КМ (са ино дугом од 254,5 милиона КМ), што представља увећање од 167,1 милиона КМ или 11,1% у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2022. годину. Повећање ове врсте прихода детерминисано је растом цијена, опоравком привреде и спољнотрговинске размјене у односу на претходне фискалне године.

Поред тога, Ребалансом буџета за 2022. годину предвиђено је и повећање пореза на добит за 63,3 милиона КМ (25,4%), пореза на доходак за 19,2 милиона КМ (10,8%), прихода по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за 81,1 милион КМ (7,6%) и осталих пореских прихода за свега 53 хиљаде КМ.

Када је ријеч о непореским приходима, Ребалансом буџета предвиђено је остварење у износу од 300,4 милиона КМ, што представља увећање од 24,7 милиона КМ или 9% у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2022. годину. Предметним Ребалансом предвиђено је повећање прихода од дивиденди за 19,9 милиона КМ, прихода од новчаних казни за 5 милиона КМ, прихода од накнада за приређивање игара на срећу за 3 милиона КМ, прихода од накнада за шуме за 2,2 милиона КМ и прихода од камата и осталих накнада на дате зајмове за 1,4 милиона КМ.

У коначном, укупна буџетска средства предвиђена Приједлогом Ребаланса буџета Републике Српске за 2022. годину, општи фонд (01), износе 4.382,0 милиона КМ, што представља увећање од 358,0 милиона КМ, односно 8,9% у односу на Буџет 2022. године. Повећање укупних буџетских средстава резултат је наставка привредног опоравка у 2022. години, односно повећања привредне активности, али и инфлаторног утицаја.

Узимајући у обзир обавезе простекле из законских и подзаконских акта у текућој години, мјере Владе Републике Српске о повећању бруто плата запослених у јавном сектору за 10%, као и повећање пензија и борачких и социјалних давања за 10% од мјесеца маја 2022. године, Ребалансом буџета за 2022. годину кориговани су и износи на ставкама буџета расхода.

С тим у вези, укупни буџетски расходи и издаци за нефинансијску имовину у 2022. години, за фонд (01) износе 3.869,5 милиона КМ.

Ребалансом буџета повећана су средства за лична примања запослених за 55 милиона КМ или за 5,9% више у односу на Буџетом 2022. године предвиђени износ. На основу тога, за расходе за лична примања Ребалансом буџета предвиђено укупно 981,6 милиона КМ.

Предвиђено повећање резултат је усвајања одлуке о утврђивању цијене рада за запослене у Министарству унутрашњих послова Републике Српске, за запослене у министарствима, другим републичким органима управе и стручним службама Владе Републике Српске, за запослене у јавним службама Републике Српске, за запослене у институцијама правосуђа Републике Српске, за запослене у основним и средњим школама и ђачким домовима, за запослене у области културе Републике Српске и за запослене у

јавним високошколским установама и јавним установама студентског стандарда у Републици Српској, у износу од 110 КМ, а која се примјењује на обрачун плата од 01. маја 2022. године, као и планираних измјена и допуна Закона о платама и накнадама судија и јавних тужилаца у Републици Српској.

Утврђено је и увећање цијене рада за запослене у јавним установама у области здравства Републике Српске, на износ од 159,50 КМ, која се такође примјењује на обрачун плата од 01. маја 2022. године.

Ребалансом буџета за 2022. годину предвиђено је увећање материјалних расхода за 3,6 милиона КМ што је 3% више у односу на Буџет за 2022. годину и износи 122,3 милиона КМ, а односи се на трошкове енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, путовања, смјештаја и трошкова стручних услуга.

Предметним Ребалансом предвиђено је смањење расхода финансирања и других финансијских трошкова за 7,3 милиона КМ и повећање субвенција за 23,3 милиона КМ. Предвиђено увећање субвенција у највећем дијелу се односи на име подстицаја за повећање плате радника, што је у складу са Законом о подстицајима у привреди Републике Српске и Правилником о поступку додјеле подстицаја за повећање плате радника.

Значајно увећање односи се на грантове који обухватају текуће и капиталне грантове непрофитним субјектима у износу од 184,5 милиона КМ, што је за 84,7 милиона КМ више у односу на Буџет 2022. године. Предвиђено увећање у највећем дијелу се односи на јавне инвестиције у износу од 74,9 милиона КМ, Министарства здравља и социјалне заштите у износу од 2,3 милиона КМ, Министарства породице, омладине и спорта у износу од 4,1 милиона КМ и Републичког секретаријата за расељена лица и миграције у износу од 1,6 милиона КМ.

За дознаке на име социјалне заштите Ребалансом буџета предвиђено је издвајање у износу од 265,5 милиона КМ што је за 17,9 милиона више у односу на првобитни Буџет 2022. године. Предвиђено повећање односи се на увећање личних, породичних и цивилних инвалиднина, социјалну заштиту, борачки додатак, здравствену заштиту бораца, војних инвалида, ППБ и ЦЖР и рјешавање проблема избјеглица и расељених лица, стипендија и превоза ученика.

Увећање ставке дознака на име социјалне заштите за 89,8 милиона КМ предвиђено је за финансирање усклађивања општег бода и пензија према коме се општи бод и пензије ванредно усклађују и повећавају за 10% од мјесеца маја 2022. године у циљу побољшања материјалног положаја пензионера у Републици Српској, као и за финансирање оног дијела корисника пензија којима је износ пензије одређен по општим прописима нижи од најниже пензије.

Ребалансом буџета на позицији трансфер Фонду дјечије заштите, планиран је износ од 34 милиона КМ, а односи се на финансирање права на матерински додатак у износу од 405,0 КМ који остварује незапослена мајка у трајању од 12 мјесеци за прво и друго дијете, а за близанце и свако треће и наредно дијете у трајању од 18 мјесеци. Поред тога, планиран је и Трансфер Фонду дјечије заштите у износу од 0,9 милиона КМ за финансирање права пронаталитетног додатка који остварује мајка са пребивалиштем у Републици Српској за свако трећерођено и четврторођено дијете, без обзира на материјални статус породице и мјесто рођења дјетета. Ребалансом буџета предвиђено је смањење трансфера Фонду дјечије заштите за 3,0 милиона КМ, будући да Фонд користи неутрошена средства из ранијих година, те самим тим неће бити угрожено извршавање законом прописаних обавеза које Фонда према корисницима. Поред тога, предвиђена су издвајања кроз трансфер Фонду

солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјете у иностранству и средстава по основу Програма социјалног збрињавања радника.

Ребалансом буџета предвиђено је повећање трансфера унутар исте јединице власти који у износу од 112,6 милиона КМ, што представља увећање од 60,0 милиона КМ, у односу на средства планирана буџетом за 2022. годину. Предвиђено повећање је резултат планирања додатних средстава у оквиру Остале буџетске потрошње, а која се односе на трансфер Компензационом фонду Републике Српске, у износу од 40,0 милиона КМ и трансфера у оквиру Јавних инвестиција, у износу од 6,6 милиона КМ, те трансфера у оквиру ресорне надлежности Министарства просвјете и културе која се односе на ЈУ Центар за развој и унапрђивање кинематографије Републике Српске, у износу од 0,9 милиона КМ и трансфера у оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, у износу од 8,2 милиона КМ. Наведеном групом расхода предвиђен је дио средстава по основу Програма социјалног збрињавања радника у износу од 6 милиона КМ.

Ребалансом буџета планирани су издаци за нефинансијску имовину у износу од 234,5 милиона КМ, што је за 21,6 милиона КМ више у односу на Буџет 2022. године. Планирано увећање је у највећој мјери резултат увећања расхода у оквиру: Министарства унутрашњих послова (1,8 милион КМ), Министарства здравља и социјалне заштите (7,4 милион КМ), те у оквиру Јавних инвестиција (3,4 милион КМ), Министарства просвјете и културе (3,0 милиона КМ) и Министарства финансија (4,1 милиона КМ).

Ребалансом буџета предвиђено је и повећање издатака за финансијску имовину за 0,1 милион КМ. Предвиђено повећање односи се и на остале издатке за 3,4 КМ милиона КМ, а односи се конкретно на евидентирање издатака по основу пореза на додату вриједност, издатака за отплату неизмирених обавеза из ранијих година, издатака по основу поврата пореза на доходак и поврата јавних прихода, издатака за одштетне захтјеве по основу пензија, као и осталих издатака из трансакција са другим јединицама власти у оквиру којих се планирају и издаци за накнаде плата за боловања који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

Одређена повећања предвиђена Ребалансом буџета односе се на средства планирана Министарству рада и борачко-инвалидске од 1,1 милион КМ на име измирења обавеза из ранијих година према Фонду здравственог осигурања Републике Српске.

У складу са Законом, Ребалансом буџета предвиђена је и буџетска резерва у висини од 7,1 милиона КМ.

Ребалансом буџета Републике Српске за 2022. годину, фонд 01 планирано је умањење ставке финансирања за 5,8 милиона КМ у односу на износ предвиђен Буџетом за 2022. годину. Примици од издавања хартија од вриједности у иностранству, који су Буџетом Републике Српске за 2022. годину планирани у износу од 400 милиона КМ, нису планирани Ребалансом буџета. Такође, Ребалансом буџета планирано је повећање примитака од издавања обвезница у земљи, у износу од 399,9 милиона КМ. Наиме, на овај начин извршена је замјена иностраних извора финансирања домаћим изворима што се у условима актуелних кретања каматних стопа оцјењује као оправдано. У таквим околностима дио расхода за камате појавиће се као приход у оквиру националне економије, а може се очекивати и финансирање под повољнијим условима.

Ребалансом буџета укупни буџетски расходи и издаци, укључујући и отплату дугова за 2022. годину, износе 4.382,0 милиона КМ, што је за 358 милиона КМ више или за 8,9 % у односу на средства планирана буџетом за 2022. годину. Предметним Ребалансом

дефинисани су укупни буџетски расходи и издаци предвиђени на фонду (02) у укупном износу од 262,6 милиона КМ.

Ребалансом буџета предвиђене су промјене и на фонду 02. Наиме, у односи на Буџет за 2022. годину буџетски приходи смањени су за 168, 8 хиљада КМ и износе 171,5 милиона. Највећи дио прихода потиче од индиректних пореза у износу од 147,5 милиона КМ. Буџетски расходи на фонду 02 ребалансом буџета су планирани у износу од 171,5 милиона што је за 4,5 милиона КМ више у односу на Буџет 2022. године. Највећи дио расхода односи се на грантове у износу од 148 милиона КМ који се односе на коришћење средстава у складу са прописима везаним о кориштењу властитих прихода буџетских корисника.

Овако планиран Ребаланс буџета за 2022. годину оцјењује се реалним са аспекта утруска средстава за намјене стварања предуслова за спровођење мјера Владе Републике Српске за ублажавање негативних ефеката инфлације. Фискални савјет Републике Српске наведене разлоге за доношење Ребаланса буџета оцјењује реалним. Међутим, неопходно је током извршења истог примјењивати принцип рационалности у погледу извршења непродуктивних расхода, посебно на фонду 02. И поред тога што је коначно буџетом фонд 02 планиран као посебан буџет, неопходно је остварене приходе ускладити са расходима и строго контролисати јавну потрошњу.

У околностима смањења привредне активности изазване COVID-19 кризом која још увијек није завршена и инфлације узроковане специјалном операцијом у Украјини, а у циљу обезбјеђења ликвидности буџета и измирења приоритетних расхода, препоручује се одгађање реализације непродуктивних инвестиција и набавки које нису започете у текућој години. На тај начин се стварају реалне претпоставке за реализацију Програма фискалне консолидације и осигурање фискалне стабилности и стабилности буџета.

**ПРЕДСЈЕДНИК
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

Prof. dr Milenko Krajišnik
Проф. др Миленко Крајишник